

תמרורים

הרוקטור מגושי-עציון

נחוג ♦ בהצלחה, יום-הולדתו ה-60 של **אוריאל אופק**, ד"ר לספרות ילדים (מאוניברסיטת טורונטו הקנדי), מתרגם ומחברם של ספרים ילדים רבים (שבע טחנות ועוד טחנה) ועורכו של הלכסיקון לספרות-ילדים. אופק, אב לשתי בנות, היה איש פלמ"ח אשר נשבה במלחמת-העצמאות על-ידי הלגיון הערבי, עת היה בין מגיני גושי-עציון וחי תשעה חודשים בשבי הירדני. אופק נודע גם ככותב תסריטי סרטי-ילדים (שמונה בעיקבות אחד) ותסריטי סדרות-ילדים בטלוויזיה (סמי וסוסו) והיה משך שנים עורכו של עיתון הילדים הוותיק דבר לילדים. בו ערך אביו, צבי אריה פופיק, מפקח-בניין לפי מקצועו, את המרור הכולאי.

השר מבגדאד

פוטר ♦ בבגדאד, ממישרת שר-הנוער (והספורט) **נורי פייצל אל-שהיר**, אחר כשלוש נבחרת עיראק במישחקי גביע העולם בכדורגל במכסיקו. יום פוטוריו של אלי-שהיר היה אודה חוסיין, בנו של נשיא עיראק, סדאם חוסיין, שהוא יו"ר התאחדות הכדורגל העיראקית ועורך עיתון ספורט עיראקי.

השופט שהפתיע

התפטר ♦ בגיל 78, מכהונת נשיא בית-הדין השופט העליון של

סופר **אופק** שמונה בעיקבות אחד

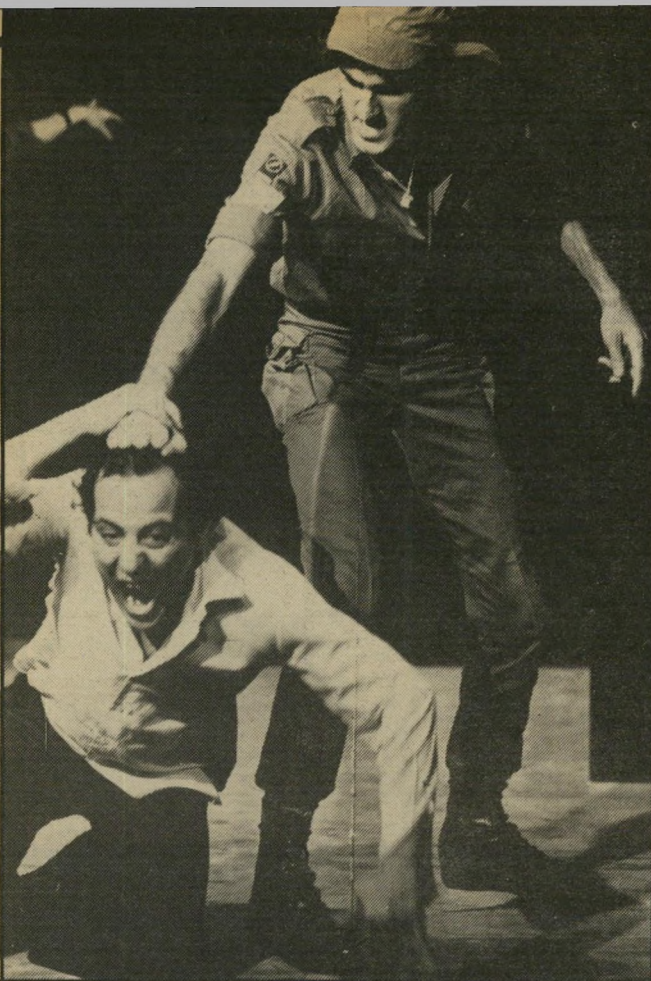
אמצעות-הברית, **וורן ארל בורגר**, אחרי 17 שנים בתפקיד. בורגר, שמונה לכס המישפט על-ידי הנשיא ריצ'ארד ניקסון ושנחשב כתגבורת שמרנית לבית-הדין העליון, הפתיע את הכל בכפסיקותיו הליברליות: אישור הסעת תלמידים כושיים לבתי-ספר מעורבים כדי לשים קץ להפרדת הגזע; ביטול חוקים שהגבילו ביצוע מלחמת-העולם השני; פירוק ראשוני של ניו-יורק ניקסון לגלות את תוכנם של סרטי-ההקלטה הנשיאותיים בעיקבות פרשת ווטרגייט. הפרשה של הטמנת מכשירי-יצירת במישרי המפלגה הדמוקרטית בבניין-מישרדים ור שנינגטון, ווטרגייט. שהביאה, בסופו של דבר, להתפטרותו של ניקסון, שהסתבר בשקרים. מן הנשיאות.

הנגר ממארוקו

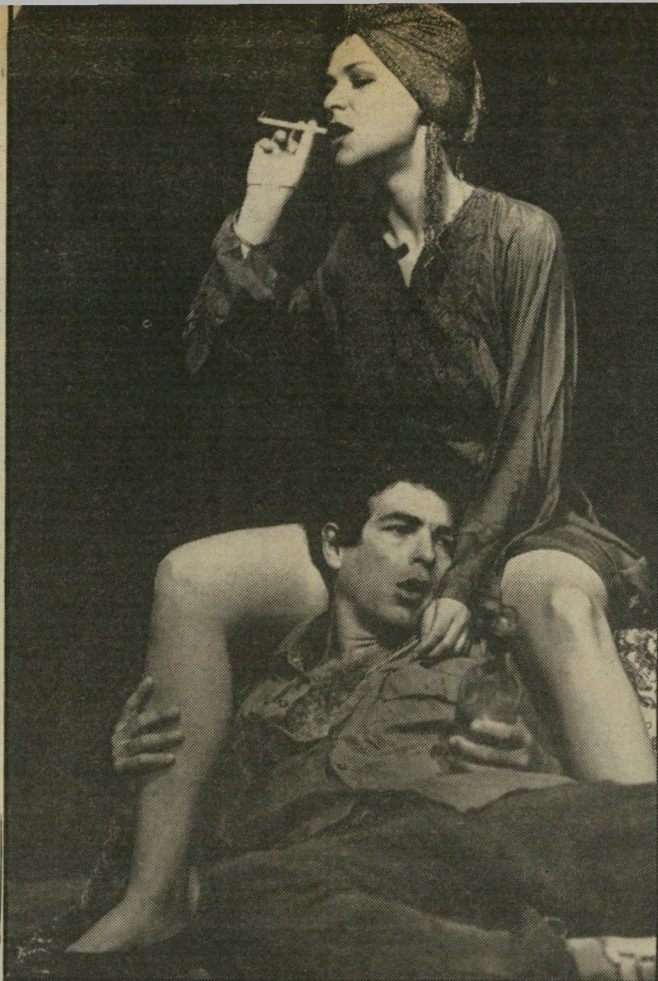
נפטר ♦ בלוד, בגיל 72, **משה לוי**, נגר יליד מארוקו ואביהם של ששה בנים (ביניהם: דוד לוי, סגן ראש-הממשלה ומקסים לוי, ראש עיריית לוד) ושתי בנות, שהתגאה בכך שבנו היו נועצים בו בהכרעות חשובות ואשר עבר, עם עלייתו ארצה, הסבה מקצועית. עת עבר, עד לפני שנים מספר, בתעשייה האווירית.

הח"כ מנצרת

נפטר ♦ מנצרת, בגיל 72, **סיף אל-דין זועבי**, מי שהיה חבר-הכנסת הערבי הראשון במדינת ישראל (החל מן הכנסת הראשונה, ברשימת-לויין של מפא"י), ואחר מכן גם סגן יו"ר הכנסת הערבי הראשון, וזעבי, אב לששה, שכיהן בכנסת משך תשע קונציות, גם היה ראש עיריית נצרת משך 15 שנים.

הסמל (**שאול מזרחי**) וערבי (**יצחק אלוני**) - ומיתרון בעיות קטנות ושוליות

החילת (**נולי עומרי**) וחיל (**זאב שמשוני**) קיום יחסי-מין בתדירות גבוהה -

אופק יריחו

אכזה שנית

לרומניה והקהל באולם התחלק ליושי בים בשקט וכוססים ציפורניים מאי נוחיות, ולא לה הצועקים בו, גם כן מאי-נוחיות. לבסוף, אחרי 40 הצגות, הורד המחזה מהבמה בלחצם של גדולים.

מאז עברו הרבה מים בירדן ואי-המונחה הפוליטית שלנו הפכה לעניין של שיגרה. ישיבת-הקבע של ישראל בגדה הפכה לעובדה ישנה ואנחנו נטיים להיזכר בעובדה הזאת רק בהפוגות שבין "איי-הנוחיות" הטריטוריות והכואבות כרגע זה.

ובכל זאת המחזה עומד גם עכשיו. למרות פרשת השב"כ ופרשת פולארד ועוד עשרות פרשות, פרשת ישיבתנו בירחו היא הכואבת לאורך השנים.

מונדי לא מאמין שאמנות משפיעה. הוא לא חושב שהצגת המחזה ב-1975 שינתה משהו למישהו, אבל הוא מאמין שאחרי כל השנים האלה צריך להזכיר לעצמנו איך אנחנו נראים שם, בין החומות הבלתי-נראות של יריחו.

במאי ההצגה הפעם הוא יצחק (בכי) נאמן. מונדי מספר שהוא נתן לו את שרביט הבימוי, כי הוא ממוצא עיראקי והוא יצליח להעביר את האווירה המורחית שמונדי ניסה לתאר בכתב

המולדת ולהפוך למנהל סופרמרקט. הסכיוואיד בורח מהמחנה אל ביתה של ערבית מקומית, וחוזר משם שיכור כלוט.

העלילה מתרחשת ברובה במישרד של מושל יריחו, סגן-אלוף המבולה את ימיו בעיר הכבושה כפתרון בעיות קטנות ושוליות וקיום יחסי-מין

לוי, סירבו אף הם לקחת חלק בהצגה. לבסוף איישו התפקידים וההצגה עלתה לבימה.

העלילה מתרחשת ברובה במישרד של מושל יריחו, סגן-אלוף המבולה את ימיו בעיר הכבושה כפתרון בעיות קטנות ושוליות וקיום יחסי-מין

שהוצג מחזהו של יוסף מונדי, מושל יריחו, בתיאטרון הקאמרי בסוף שנת 1975, הוא היכה גלים גדולים, נחשולים.

שייקה וינברג, מנהל הקאמרי של אותם הימים, החליט שגם תיאטרון מימסדי יכול להציג מדי פעם מחזה של

למרות פרשת השב"כ ופרשת פולארד ועוד עשרות פרשות, פרשת ישיבתנו בירחו היא הכואבת לאורך שנים

ושאולי לא היה מצליח להעביר לבמה. בסוף 1975 כתב המבקר גבריאל מוקד על מושל יריחו: "מחזה שמעלה על הבמה כמה מהטראומות, החרדות והפעמים הקבועים של חייו. הסיכסוך הישראלי-ערבי, השינאה הלאומנית, הכיבוש וכן נוקשותה של חברתנו בשנים האחרונות באים כאן לידי ביטוי, במידת עוצמה ובהירות, אך אין כאן מחזה ריאליסטי או פוליטי, ובוודאי אין זה מחזה של תהפה.

מושל יריחו הוא דרמה סימלית של מחאה חברתית, מבלי להיות מחזה נטוראליסטי, והוא מעמיד בכאב שאי לות שכולנו שואלים, או חייבים לשי אול את עצמנו."

ואם עד היום לא קיבלנו את התשובות על השאלות האלה, למה לא להמשיך ולשאול.

בינתיים במחנה ותפקידו לשמור על המחבל ועל הסכיוואיד וגם לעזור בהכנות לביקור נשיא רומניה. ומסביב לכל אלה חומות יריחו הבלתי-נראות. המחזה, כמעט שעתיים של הצגה בראי שלנו, או אם תרצו, של הגומות חרות והבאת העניין הישראלי-ערבי לקיצוניות מרגיזה. כל אחד איך שהוא רוצה.

שאלות ללא תשובות * **ב** "1975, כשעוד היינו צעירים" ביריחו ובשטחים, ועוד היינו תמיד מים, עורר המחזה והצגתו בקאמרי התרגשות רבה מאוד, ביקורות קטלניות ולא דווקא על הצד האמנותי. הרצל רוונבלום, עורך ידיעות אחרונות, הציע לשלוח את יוסף מונדי בחזרה

בתדירות גבוהה מאוד עם מזכירת החילת, המרגישה מקופחת בעיר התנ"כית כשכל חבריה מבלים בעיר הגדולה.

ההתרגשויות מגיעות ליריחו בקבר צות. יחד עם ההורעה המדהימה על כואו של נשיא רומניה לביקור ביריחו, מגיע גם חייל-מילואים סכיוואיד (מין שגוען הרווח במיוחד אצל אנשי שמאל ואנשי מצפון) וגם מחבל, הטוען שהוא כסך הכל סוחר חשיש. ביניהם מסתובב לו מנדל, עולה חדש מרוסיה, המנסה למכור לאנשים סיגריות, סכיני-גילוח וקנדומים תוצרת חוץ, כדי לממן את נסיעתו לאמריקה.

בשיגרת הימים משגל הסגן-אלוף את המזכירה, המקשיבה רוב הזמן לשירי ארץ-ישראל ברדיו. הוא, המור של, חולם לגמור את השמירה על

יוצר אנטי-מימסדי כמו מונדי, כדי להיות תיאטרון חי, ואולי אפילו כדי לזכות ברעש ובכיסוי כמו שאף מחזה קלאסי אינו זוכה לו יותר.

מושל יריחו הוצג אמנם כמה שנים אחרי מלכת האמבטיה של הנור לוי, שזכתה לעורר סערות-רוחות אדירה שלא היתה כמוה, בשל שחיתת כמה פרות קדושות, אבל בקאמרי החליטו להמר על מושל יריחו וההימור עבר.

נשיא רומניה וחיל סכיוואיד * **בר** בזמן הליהוק הסתבר לקאמרי ששום דבר לא יהיה פה חלק. חמישה שחקנים ערבים סירבו לשחק את תפקיד הערבים במחזה ושני שחקנים יהודים, עורך תאומי ואורי